

Crònica

L'home que mai tenia un no

El 23 d'abril va morir, als 83 anys, Antoni M. Rigau i Rigau, cronista oficial de la ciutat de Banyoles, cofundador de l'actual *Revista de Banyoles* i autor de llibres i d'innombrables treballs sobre la història i la vida de la capital del Pla de l'Estany.

Em consta que l'historiador Jordi Galofré prepara un recull de l'obra del traspassat cronista de Banyoles Antoni M. Rigau. No ho tindrà fàcil, en Galofré. Entre d'altres coses perquè el cronista, tal com va dir algú, «no tenia mai un no».

Aquest factor, sumat a una capacitat de treball quasi nipona, fan de Rigau, si més no, un autor d'obra tan prolífica com dispersa. Un dels seus llibres permet *dimensionar el món Rigau: Gent i fets* (magníficament compilat per la filòloga Dolors Torrent) mostra l'habilitat del seu autor per traslladar-nos al passat, el seu bon ús de l'anècdota i la facècia i, per damunt de tot, una descomunal capacitat memorialística. L'home que ens ha deixat —el Cronista o en Parrasa, com popularment se'l coneixia— va combinar, de ben jove, dues disciplines avui en franca extinció: l'observació i la capacitat d'escoltar. El noi que deambulava per la rellotgeria familiar, a la plaça Major, va retenir en la teranyina de la seva memòria les estampes d'una Banyoles antiga, d'un lloc que era una *mixtura de vila industriosa liberal i de poble rural de regust carlí*. Els homes, les vestimentes, les paraules i els gestos van quedar atrapats en algun lloc de l'inconscient del cronista i ell, més tard, va transmetre'ns aquells

Antoni M. Rigau i Rigau, cronista oficial de Banyoles.

instants, amb la seva ploma i també amb la seva amena verbola. Llegir-lo o escoltar-lo era, moltes vegades, entrar a la màquina del temps i tornar a aquell país banyolí que ja no hi és, però que hi va ser. Segurament li van faltar, en algunes ocasions, el mètode i el rigor de l'historiador. Però ell tampoc ho va pretendre; *sabia col·locar-se en el seu lloc, sabia quins eren els seus límits i, per damunt de tot, sabia quines eren les seves armes: una escriptura àgil, un sentit de l'humor a prova de bomba i aquella pinzellada d'anècdotes amb què coronava tots els seus textos*. No va ser mai un cronista embafador o un historiador de *carrinclonada*. Per damunt de tot va ser un tipus obert, de tracte generós i, al capdavall, un escriptor popular. Era per això, sens dubte, que les entitats i les associacions s'hi atansaven i, sense embuts, li demanaven un

article o un comentari. És per això, és clar, que Jordi Galofré tindrà una bona feinada per recopilar tot el que va escriure l'home que no tenia mai un no.

Miquel Aguirre

El llenguatge i el seu futur

El 4 d'abril el prestigiós intel·lectual George Steiner va oferir una conferència a l'Aula Magna de la Universitat de Girona, convidat per la Càtedra d'Art i Cultura Contemporànies, que dirigeix la professora M. Josep Balsach.

En la conferència, que duia per títol «Does language have a future?», Steiner va insistir en algunes de les idees fonamentals del seu pensament. Per fer-ho va començar amb una reflexió sobre l'origen del llenguatge, i va plantejar-ne les hipòtesis principals que es discuteixen actualment: la teoria marxista, segons la qual el llenguatge neix del cant dels treballadors, l'innatisme de Noam Chomsky, les tesis dels paleontòlegs sobre els canvis experimentats per la laringe a finals de l'era glacial i la teoria més improbable des d'un punt de vista científic, però la més fascinant per a un humanista com ell: «Al principi era el Verb», o la llengua com a do de Déu; i de fet és així, com un regal diví, que interpreta Steiner el mite de Babel, que va deixar com a llegat als homes la diversitat de parles. D'aquesta consideració de la diversitat lingüística com a riquesa neix una